

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-86 szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitcz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előzetesek
és a lap szétküldésére vonatkozó
felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak
Egész évre ———— 20.00
Félévre ———— 12.00
Negyedévre ———— 6.00
Egy hónapra ———— 2.00
— Egyenlő részletekben ————

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak és
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1905.

XXXIV. évfolyam. 243. szám.

Kedd, október 24.

A kormány akciója.

— október 24.

A mostani hét előreláthatólag jelentős időszak lesz Magyarország legújabb politikai történetének.

Ezen a héten fogja ugyanis Fejérvary Géza báró miniszterelnök kifejteni azt a nagyszabású programot, amelynek alapján a kormány táborába reméli gyűjthetni az ország többségét.

Sok szó folyt erről a programról; a várakozások alaposan felcsigáztattak. Am a beavatott emberek azt állítják, hogy e várakozások meg is fogják találni a kielégítést.

Egy tényről például egész határozott formában hangoztatnak s ez az, hogy a kormány programja minden kétséget kizárólag tartalmazza az általános választói jogosultság proklamálását. Ez az, ami e pillanatban leginkább előtérben áll s amiben legtöbben kételkednek. Aggodalommal azok, akik a nagyszabású reform barátai és reménykedéssel azok, akik a kormány törekvéseinek falsikerét óhajtják.

Azonban, amint a kormány kifejtette törekvéseit, meg fog indulni a politikai pártok állásfoglalása. A kormány tulajdonképpen nem ehhez a parlamenthez fordul. Mindazonáltal a párteretekben némi eltolódást már ebben a mai Házban is fog előidézeni a programjának hangoztatása. A liberális reform-politikának ebben a Házban is vannak hívei. A szabadelvűpártban is az új ideák erős forrongást okoznak máris és előreláthatólag forrongást okoznak majd a többi pártban is. Ma már kétségtelennek tűnik, hogy a kormány az általános választásokba máris közel száz főnyi csoporttal megy bele.

A pártalakulás idejét sem tölti azonban fölönnül a kormány s igyekezik addig is odahatni, hogy a rend helyreálljon az

országban s a közigazgatás terén szanalódjanak az állapotok.

Erre vall az is, hogy a kormány már új főispánokat neveztetett ki, akik segélyre lehetnek az állapotok rendezésében éppen azokon a helyeken, ahol a koalíciónak leginkább sikerült az embereket félrevezetni.

Persze a kormánynak ez akciója nyomán bizonyára hangos zenebona támad, ám ez a várható hangzavar nem igen tarthatja vissza a kormányt a rendcsinálás köteleességétől.

A legközelebbi hónapokat a kormány nagyszabású becsületes agitációja fogja betölteni. Az előszónak és nyomtatott írásnak erejével fogják világoztatni a népet, minő óriási méretekben javítja a kormány a milliók létfeltételeit, ha törekvéseiben diadala segítek. Egyfelől a passzív rezisztenciának biztos ölü mérge, másfelől a jólétet teremtő liberális reformtörekvések — ime ilyen előfeltételek — mellett megy bele a kormány a nagy hadjáratba s az ország érdekében mindenki csak kívánhatja, hogy ez sikerüljön neki s az ország jólétét előmozdító komoly munkálkodás végre elkövetkezzék.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 138. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déli 1 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtti gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

Október 29. Agrárszenny.
November 13. Közig. biz. ülése d. e. fél 10 óra.

— **Hivatalvizsgálat.** Dr. Dellimanics Lajos főispán ma kezdette meg a városnál és a rendőrségnél a szokásos évi hivatalvizsgálatot.

— **Vaitörzések az egyházmegyében.** Németh József fősz. püspök Wilkomm Ádám temes-

vár-józsefvárosi káplánt Nagyöszre plébánosnak disponálta; egyben dr. Babinszky József nagyöszri helyettes-plébánost Csókára, Turzán Antal csókai káplánt pedig Temesvár-Józsefvárosba helyezte át.

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök Gilie József jánó-földi lakost ideiglenes minőségű díjtalan m. kir. pénzügyi számgyakornokká nevezte ki a szegedi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez.

— **A vármegyei közig. bizottság a magyar nyelvért.** Torontálvármegyei közig. bizottsága legutóbbi üléséből folyólag a következő átiratot intézte a Torontálvármegyei Magyar Köznevelődési Egyesülethez:

A magyar nyelv kötelező tanításáról szóló 1879. évi XVIII. t. c. végrehajtása érdekében nagy fontossággal bír, hogy azon tanítók közül, akik nem magyar községekben a magyar nyelv sikeres oktatása körül legtöbb érdemet szereztek, minél számosabban; nem kevesebb fontos, hogy oly nem magyar ajkú tanítók közül, akik a magyar nyelvben legtöbb jártasságot sajátítottak el, szüntelen minél nagyobb számban jutalmazhatók legyenek.

Ennél fogva tisztelettel magkeressük a tekintetes Elnökséget, hogy a fentjelzett célra a rendelkezésére álló alapról, bizonyos összeget megajánlani és erről a közigazgatási bizottságot értesíteni sziveskedjék.

Kelt Nagybecskerekben, Torontálvármegyei közigazgatási bizottságának, 1905. évi október 9 én tartott rendes havi üléséből.

Dr. Dellimanics,
főispán.

— **Esküvő.** Gerle Károly borlovai körjegyző f. hó 21-én Mődöson tartotta esküvőjét Pifát Emma kisasszonnyal, néhai Pifát Bálint rudnai urad tisztartó és neje Schlebusch Barta leányával. Nászajnyok voltak: Talajdi Zoltán dr. karánsebesi főszolgabíró és Parchetich István rudnai körjegyző.

— **Nyilvános köszönet.** Hegedűs János anyakönyvi felügyelő ur egyletünk céljaira 15 kor. 80 fillért adományozott méltóztatott, mely nemes adományért hálás köszönetet mond Winter Katalin, az izr. nőegylet elnöknője.

— **A községi jegyző és a panaszjegyzőkönyv.** A belügyminiszter, mint felhivatalosan jelentik, a községi ügyviteli szabályzatnak egy konkrét

A „TORONTÁL” tárcája.

Maudie kisasszony vőlegényei.

Maudie de Tour elgondolkodva nézett a tükörbe, mely öltöző asztalkáján állott.

Amint nézegette magát, látta, hogy csinos arcán megjelentek az évek nyomai: a szemek alatt néhány ránc, arcán észrevenni a festéket és az álla kissé hegyesedni kezd. Meg kell tehát házasodni mielőbb, hogy biztosítsa jövőjét.

Hiszen közel járt már a harmincötödik és most már évről-évre apadtak a kilátások arra, hogy jó partit csinálhat.

Ámbár vidám élete nem haladt el fölötte nyomtalanul, még mindig a szép Maudie de Tournak hívták. A színháznál ugyan kis fizetést kapott, de azért pénze mindig volt. Tudta jól, hogy a pénztárcák, amelyek az ifjuság és szépség számára mindig nyitva vannak, ha megöregszik, becsukódnak előtte és mi lesz akkor? Férfihez kell mennie sürgősen. De kihez? Még volt sok udvarlója, akik féltékenyek voltak egymásra. Az egyiket tehát jobban ki kell tüntetnie kegyeivel, így meghódítja.

Persze ezek az udvarlók mind huszont esztendő a'att voltak. A középkorú és az idős

urak már rég elhagyták fiatal leányok miatt. Ha az ember meghadott huszont esztendő, kritikusabb kezd lenni, azt Maudie kisasszony tudta jól. Egészen fiatal férjet kell tehát fognia.

Miután elkészült öltözékével, ró sasziñü levélkét irt Fred Douglasnak és azt kérte, hogy jöjjön el azonnal hozzá. De azonnal.

Fred ur huszenhárom éves volt. Csinos fiú és még dák. Természetesen nyugodtan tanulhatott, mert csak szórakozásból tanult s el volt látva minden jóval, abban a percben, a mikor a világra jött.

Fred ur délután eljött és szobatián hangulatban találta Maudie kisasszonyt. Még Fred ur élcsaire is, a melyeket Fred ur ellenállhatatlanoknak vélt, alig mosolygott. Maudie kisasszony időnként nagyokat sóhajtott.

— Mi baja van Maudie?
— Szomorú vagyok Fred.
— Bizonyára a feje fáj vagy meghűlt, Maudie.

— Dehogy, Fred, de érzem, hogy az élet nagyon komoly és hogy a szórakozások nem adnak nekem igazi meglegedettséget. Óistenem, milyen könnyelmű voltam, hogy sajnálom most.
— Bolondság, mindig kedves leány voltál, de mi bajod van ma?
— Ó te olyan jó vagy Fred, de mondd, el

tud-e hinni, hogy ilyen leány, mint én, őszintén és fájoan meg tud bánti mindent és új életet kezdhet? Tiszta, jó, nemes életet és bo'doggá tehet egy férfit?

— Én azt hiszem Maudie, hogy te akár-melyik férfit boldoggá tethetéd.

Maudie kisasszony mosolygott, miközben nagyon kilátzott a foga és Fred ur még szebeknek találta e fogakat, mint azelőtt.

— Kedves jó Fredem, — fuvolázta Maudie kisasszony, miközben megragadta a fiu kezét.

Erre a fiu ajkaihoz vonta Maudie kisasszony kezét és hosszasan csókolta, míg Maudie vissza nem vonta ujjait.

— Ugy-e bár ez bucsucók volt? — szólalt meg Maudie kisasszony, a megrendüléstől remegő hangon. — Én . . . én . . . mindig . . . többet éreztem irántad, mint mások iránt. Ezért hivattalak . . . hogy te légy az első, ki megtudja az ujságot.

— Milyen ujságot? Csak nem akarsz férjhez menni, Maud?

— De igen — bólintott Maud kisasszony és elfordult, hogy az ifju pici kis selyemszekendőjébe megtörölje szeméit. — Annyiszor, de annyiszor megkért és mindig nemet mondtam, de most tudom, mi a köteleességem.
— És ki az az ember?

UJDONSÁGOK

női felöltőkben stb. megérkeztek.

Kovács Gedeon Nagybecskerek.

Telefon 141.

kérdés kapcsán fölmerült értelmezésénél kimondta, hogy a községjegyzői ügyviteli szabályzat nem tartalmaz oly rendelkezést, mely szerint a községjegyző a fél kívánatára minden panaszról és kérelemről köteles volna jegyzőkönyvet felvenni. Ez a községjegyzők hivatásával nem volna összeegyeztethető. E szabályzat értelmében a községjegyzők csak oly panaszokról és kérelmekről kötelesek a fél kívánatára jegyzőkönyvet felvenni, a mely panasz vagy kérelem elintézése a jegyző vagy a község (képviselőtestület, előjáróság) hatáskörébe tartozik.

— **A Vhosz köréből.** A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége okt. 29-én (vasárnap) délután 4 órakor Szegeden, a kereskedelmi és iparkamara könyvtárában igazgatósági ülést tart, melynek tárgysorozata a következő: 1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése. 2. A felvételre jelentkező és kilépő hirlapírók kérvényeinek elintézése. 3. A hátralékos rendes tagok törlése. 4. Segélykéresek elintézése. 5. A rendkívüli közgyűlés helyének és idejének meghatározása. 6. Előterjesztés az alapszabály-módosítás ügyében. 7. Az elnökség előterjesztései. 8. Indítványok.

— **Adományok a kultúregyesületnek.** Torontálvármegye községei közül legújabbán Gyér és Nákófalva községek hazafias előjáróságai szavaztak meg 20 korona évi segélyt a Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesületnek, amiért a derék községeknek ezton is hálás köszönetét fejezi ki az egyesület igazgatósága.

— **Halálozás.** Tan a Samuel nagybecskereki pénzügyigazgató-helyettes, mint részvétellel értesülünk, súlyos esepás érte. Lacika nevű kis fia öt hetes korában jobblétre szenderült. A kis halottat holnap temetik el.

— **A pancsovai kiállítás.** Pancsováról írják, hogy az ottani kiállítás összes bevételé 35 000 korona volt; a tiszta jövedelem mintegy 15 000 koronát tesz ki. Jól látszik, hogy a tiszta jövedelemből szegény iparosokat és gazdákat olcsó kölcsönrel segélyező alapot akarnak teremteni.

— **Eljegyzések.** Bosznay Ferenc honvédfőhadnagy eljegyezte Graff Sarolta kisasszonyt, Graff J. Pál leányát Pancsován.

Grün Henrik, az arad-cesanádi takarékpénztár nagyszentesmisklói fiókjának pénztárosa eljegyezte Röhrich Évát, Röhrich János nagyszentesmisklói földbirtokos leányát.

— **Községi szegényház Nagyszentesmisklós.** Nagyszentesmisklós ambiciózus birája már régebben megpendítette azt az eszmét, hogy ott községi szegényház létesíttessék. Ez az eszme, mint onnan írják, a jövő évben alighanem a megvalósulás stádiumába jut. A községben létesítendő szegényházzal van szó, mely intézmény a leghumánusabb érdekeket lesz hivatva szolgálni. Már eddig 1000 korona áll a községnek e célra

rendelkezésére a kamatok nélkül s valószínűleg a jövő évben már a szegényház a tőke segítségével létesíttetni is fog.

— **D. M. K. E. Aradon.** Arad város törvényhatósága meghívta a Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesületet, hogy legközelebbi évi rendes közgyűlését Aradon tartsa meg. A kultúregyesület ennek folytán ez évi december hó 8-án Aradon tartja meg közgyűlését fényes ünnepély keretében. Aradon a város és a vármegye vezető férfai Urbán Iván főispán elnöksége alatt közelebb megalakult a nagybizottság, amely a szép kultúrnapot előkészíti. December hó 7-én érkeznek a Demke tagjai Aradra és ugyanakkor az igazgatóság ott gyűlést tart. A közművelődési egyesület Aradra sereglő tagjai tiszteletére 7-én este díszelőadás lesz a városi színházban. Másnap délelőtt 11 órakor lesz a közgyűlés a városi széképület dísztermében.

— **Veszedelem.** Szobaleány: Az Isten szent szerelméért, kisasszony! hagyja abba az éneklést... azt hiszem, egy ur van odakünn, aki a kezét akarja megkérni.

— **Merénylét vadászat közben.** Verseacről jelentik: Báró Stojanovits György germáni földbirtokos és volt országgyűlési képviselő tegnap a nagyzsámi határban vadászott, miközben egy vadászó orvul megtámadta és hátulról rálőtt. Szerencsére a báró vadászkalapjának csatja a töltény legnagyobb részét felfogta, mégis körülbelül 15 sörét a fejébe hatolt, a melyek nagymérvű vérvesztést idéztek elő. Az orvosoknak sikerült a lövedékeket eltávolítani. A merénylő megszökött.

— **A magyar vezényszó miatt.** Nem hiáné az ember, hogy a politika hullámai milyen messzire érnek, s hogy még a periferiákban is barát s barát között a legvehemensebb kiérősekre ad alkalmat. Példá rá a héten Németnagyszentesmisklós történt következő eset: Heim Kovácsmester műhelyében a napi politika fölött összeülő Bander Jakab németnagyszentesmisklói birtokos Karl János nevű ugyancsak németnagyszentesmisklói lakossal, még pedig a magyar vezényszó miatt. Bander a magyar nemzeti követelések mellett tört pácát, míg Karl János teljesen az osztrák álláspontot képviselte. E feletti diskurzusukat Bander azzal szakította félbe, hogy egy vasfogóval Karlnak a fejére ütött. Valami jelentékeny sérülést nem ejtett rajta, mert Karl rögtön haza sietett s Péter bátyját hívta segítségül, a kívül aztán Bendert a kovácsműhelyben talált vasrudakkal alaposan elverték. Az ügynek természetesen a bíróságnál lesz a folytatása.

— **Ellopott szőlőtelep.** A maga nemében páratlan lopás történt Nagyszöszön. Buding Karoly nagyszöszösi lakosnak a nagyszentesmisklói határban lévő mintaszőlő telepről ugyanis a múlt héten 5000 darab különféle nemes szőlővesszőt ismeretlen tettesek elloptak. A vakmerő tolvajokat nyomozzák.

— **Rejtélyes gyilkosság.** Gyáláról jelentik, hogy a napokban Velimirov Prokáné 38 éves ottani asszonyt lakásán az ágyban meggyilkolva találták. A gyilkosságról nyomban értesítették a törökkanizsai kir. járásbírósgót és Velimirov Prokát, akivel a meggyilkolt nő tizennégy év óta vadházasságban élt. Az ismeretlen gyilkos után a csendőrség erőlyesen nyomoz. A vizsgálatot felette megnehezíti az a körülmény, hogy a gyilkosság színhelyén semmiféle bűnjel nem találtak.

— **Gépészek vizsgálja.** A gőzgépközelők és kazánfűtők vizsgálata a Temesvárott szervezett bizottság által folyó évi november hó 4-én reggel 8 órakor a m. kir. államvasutak műhelyépületében fog megtartatni. A vonatkozó, szabályszerűen felszerelt kérvények a m. kir. iparfelügyelőséghez Temesvár (Józsefváros, Kült. ter. 2. sz.) címezve, legkésőbb a megelőző napon nyújtandók be.

— **R szeg ember a sineken.** Mint Zombolyáról jelentik, a múlt hét egyik napján éjjel 10 óra után a Temesvár felől jövő személyvonat Markovits Jakab, odaváló téglagyári munkást elűtötte. Markovicsot később eszméletlen állapotban találták fel a sinek mellett, fején iszonyu véres sebbel. Beszállították az ottani kórházba, de felgyógyulásához nincs remény. Markovics a kórházban elbeszélte, hogy ittas állapotban át akart menni a sínpáron, de nem vette észre a robogó vonatot. Az ügyben a vizsgálatot megindították.

— **Pletyka elől a halálba.** Megittuk lapunk múlt számában, hogy Nagykikindán a Boháné téglagyárban alkalmazott volt Jedinák Hermína 17 éves munkás leány szerencsés öldatot ivott, mert társnői rosszat beszéltek felőle. Akkoriban állapota nem volt reménytelen, de aztán rosszabbra fordult s tegnapelőtt szülői házában meghalt.

— **Megrögzött tolvaj.** Magyar-Ittebéről jelentik: Fülöp János rosvott mutu egyén, a ki már 22 évet töltött fegyházban és legutóbb a tavasszal került ki a börtönből, Magyar-Ittebe egyházközségének buzájából a minap 16 mm. lopott el. A tolvajt röviddel tettének elkövetése után elfogták. A vizsgálat folyik.

— **Nagyon gyakori az utóbbi időben a paprikának hamisítása.** Egészségre káros török és spanyol paprikát hoztak még Szegedre is, melynek világhírű paprikája egyik legnagyobb kivitelű cikke. Az országosan ismert Pálffy Testvérek szegedi gyára, melynek kitűnő minőségű édes rózsapaprikája mindenütt ismert, D. M. K. E. elnevezés alatt is forgalomba hozza ugyanezt a kitűnő minőségű paprikát. A D. M. K. E. (Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület) paprika igen csinos, izléses kiállításban kis porcelán tartályokban kerül forgalomba, melyekből darabját 1 korona előleges kiküldése mellett bérmentve küld a cég, mint mintát, az ebből eredő tiszta jövedelem egy része a D. M. K. E. javára lesz fordítva.

— Nem ismered, édes Fred, de talpig becsületes, gavallér ember, a multam számára halott. Ez utolsó szavakat szegénykező olpirulással mondogta.

Fred ur nagy léptekkel fel s alá járt a szobában, miközben Maudie kisasszony felig lezárt pillái alól megfigyelte, időközönként szinte zenei taktusban fel-fel sóhajtván:

— És szereted, Maud?
— Tisztelem, Fred — rebegé lágyan Maud.
— De hisz az még nem szerelem. Mondd meg az igazat Maud, szereted ugy, mint engem?
— Nincs jogod ezt kérdezni tőlem — zokogta Maud.

Ekkor Fred ur átkarolta Maud kisasszonyt és megcsókolta ajkait.
— De még nem adtad neki végleg szavadat? Maud fejtét rázta.

— Mondom édesem, fogadj el engem helyette. Ha talán nem is vagyok olyan gazdag...
— Mit nekem a pénz — vágott közbe Maud fölháborodva.

— Tudom jól édesem, de mégis kellemes lehet, hogy megélünk vagyonom kamataiból és a feleségemnek nem kell takarékoskodnia. Akarod hát Maud?

— De nem fogsz emlékeztetni... a multakra?

— Soha! Az igaz, fognak beszélni a házasságunkról, de mi hosszú utazásra megyünk és mikor visszatérünk, már lesz újabb tárgy a beszédre. Mond édesem, Maudom, igen?

— Igen Fred, édes jó Fred — suttozta Maud és megsimogatta Fred ur szakállát és bajszátalan arcát.

Bucsuzáskor kijelentette Fred ur, hogy e nap életének legboldogabb napja és Maud kisasszony, miután kétszer intett Fred urnak az ablakból, diadalmasan keresztültáncolt a szobában. Aztán leült újból íróasztalához, levelet írt rögtön Fred urnak, hogy mire hazaér, már meg

is kapja. Megkérte e levélben, hogy feleljen neki rögtön. Szerette volna, hogy valami irás legyen kezei között arról, hogy Fred el akarja venni feleségül. Fred ur nagybátyjához, az ő nagyhoz rohant, hogy közölje vele a nagy boldogságot.

Miután lelkendezve elmondta tervét, az őrnagy fitymálni kezdett.

— Kicsit sietél a dologgal barátocskám — mondotta az őrnagy.

— Kellett is bácsi, már egy másik is vár a válaszra. Kérlek beszélj értem a mamával.

— Az anyád nem ismeri?

— Nem, hiszen színész és a mamák mindig a színésznők ellen vannak.

— És mi a neve?

— Miss Maudie de Tour.

Az őrnagy ur lebiggyesztette ajkait.

— Hiszen azt ismertem, de akkor még más volt a neve. Nagyon jól ismertem.

— Édes teremtés, ugy-e bácsi?

— Csak hogy egy csomó esztendővel öregebb, mint te.

— Huszonhat éves, de nem látszik meg rajta. Ugy-e beszélsz értem a mamával?

— Hol lakik a menyasszonyod?

Fél óra múlva az őrnagy ur bejelentette magát Maud kisasszonynál.

— Ezer ördög, Maude, nem látszik egy cseppet sem idősebbnek, mint a mikor utoljára láttam.

— Nem is vagyok még öreg, — vágta vissza Maudie kisasszony haragra készen — csak huszonhat vagyok. Nagyon fiatal voltam, mikor ön megismert.

— Gratulálni jöttem Maud.

Maud kisasszony bizalmatlanul nézett feléje, de mivel az őrnagy ur másodszer mondta e szavakat, megnyugodott.

— De mit mond majd Fred anyja? — jegyezte meg az őrnagy ur elgondolkodva.

— Fred nem függ senkitől, az anyjától sem.

— Ez igaz, de az anyjának nagy befolyása van rá. En is segíteném, ha Fred okosan intézné a dolgot és elvonná magát, de nagyon eilenezni fogják a családban Nagyon.

— Erre el vagyunk készülve.

— Annál jobb, Maud. De ugy-e, most mint nagybácsi adhatok magának egy rokoni cököt?

Maud meg is engedte és erre az őrnagy ur meggyőződéssel telt hangon szólott:

— Furcsa, hogy ilyen soká nem látogattam meg. Nem ismerek még egy ilyen édes leányt, mint maga.

— Mindig tudott hízelegni, őrnagy ur.

— Eh, ugyan hízelegni, Isten ugyse elvettem volna feleségül magat, ha hozzám jött volna.

— De most már késő — felelte Maud kisasszony melancholikus hangon.

— De hogy késő, de hogy. Az öcém jó fiu, de még éretlen, az anyja pedig nem egyeznék bele soha ebbe a házasságba. Vagy engem helyette, Maud. Korom szerint is jobban illem hozzád, mint ez a tacsó és van raggom. Fred két hét alatt elfelejt és boldogan fog táncolni a lakodalmunkon. No tedd meg édes, végy engemet helyette.

— Soha! — felelte Maud kisasszony, de azért egy félóra múlva engedett az őrnagy ur rábeszélésének és elfogadta az őrnagy ur ajánlatát és adott az őrnagy ur kezébe egy levelet Fred számára, melyben közölte vele, hogy vőlegényt cserélt és megindultan bocsánatot kéri.

Ezzel a levéllel lefegyverkezve, könnyen kigyógyította az őrnagy ur ifju öcsejét a már-már elkövetett számárságból. Nagyokat szitkozódva, látta Fred ur, amint az őrnagy ur leült az íróasztalhoz és levelet írt Maud kisasszonynak, melyben kéri, hogy ne vegye rossz néven, de... belátta... hogy ő már öreg a házasságra és ezért bizony kénytelen lemondani... erről a kedves tervéről.

J. M. Barrie.

Színház és Irodalom.

* **Monna Vanna.** Maeterlinek ez érdekes darabja tegnap nagy öröme szolgált a nagybecskereki közönségnek. Van ebben a drámában minden, amit a modern közönség kíván: önfeláldozó gyengéden szerető nők, kemény hősök, szépen szavalló apák, egy kis szentimentalizmus, egy kis pikantéria nemkülönben, egyszóval a szerzője tudta, mivel kell a közönséget a huszadik század elején meghódítani. Nem utolsó sorban említendő, hogy a szenális szerző csupa kitűnően megjátszható, hálás szerepet írt, a nagy sikerek egyik titka. Az egyes szereplők elismerésre méltó módon töltötték be nehéz feladatukat. A címszerepet S. Kürti Margit játszotta az ő nagy intelligenciájával, pompás alakítással. Játéka gondos tanulmányra vall, erő és öntudat jellemezte felfogását, s bizonyára még nagyobb hatást fog kelteni, ha elkerüli a tulhangozó kitöréseket. Ernye y jellemző erőfeszített ki Colonna szerepében, Sik Rezső pedig az apa nemes ábrázolásában remekelt. Horti indispozíciója dacára is rokonszenves, hatást keltő Prinziavalle volt. A kisebb szerepekben Virányi és Gózon igen jók voltak. A szereplőket nyílt jelenésekben s a felvonások után zajosan megtapsolta a szépszámú közönség. —r.

* **Aranyvirág.** Ma este Huszka és Martos bájos zenéjű operetteje az „Aranyvirág” kerül színre a színházban. A főbb szerepeket Nagy Imre, Vajda Dezső, N. Váradi Margit, Haraszti Vilma, E. Zöldi Hermin, Kormos Ilonka, Virányi, Horti, Illés Magda, Papp Ilonka, Sik Rezső és Gózon játsszák.

* **Komáromi Mariska vendégszereplése.** Komáromi Mariska, a népszínház volt kitűnő énekesnője, mint megirtuk, két estén vendégszerepleni fog Nagybecskereken, szerdán érkezik ide. A kiváló művésznő esütörtökön és pénteken lép föl és pedig az első nap „Hoffmann meséiben”, pénteken pedig Rákosi Jenő pompás magyar daljátékában, a „Bolond”-ban. Az érdekes és nagy művelészetet ígérő színházi estekre már most is lehet előre váltani jegyeket.

* **A híres görög hősiesség** egyik legnagyobb dicsőségének harca, a marathoni győzelmet, melyet K. e. 490 szeptember 12-én vívtak ki az attikai csapatok a perzsák hadserege ellen, írja le az Endrei Zalán: A Világ Történelme a heti száma az előzmények ismertetésével. Alik a klasszikus kor dicsősége iránt érdeklődnek, megkaphatják külön a görögökről szóló füzeteket is, anélkül, hogy az előző kottát kellene megvenniük. Mutatványszámot a munkából ingyen és bérmentve küld a Világ Történelme kiadóhivatala VI. ker., Aradi-u. 8.

* **A „Zenélő Magyarország”** zongora zeneműfolyóirat mai XII. évfolyamu 20 ik füzetének tartalma: I. „Bíró uram bepanaszolok egy legényt”. II. „Kecskeméti híres vásár”. 2 új magyar nóta Lányi Gézáttól. III. Siposs Antal „Az öröm — Die Freude” magyar zenekép. IV. Huber Sándor „A maturáns kisasszonyt” — Die maturantin”, e bájos zenéjű s rendkívül népszerű vig dalát. Hasonló gazdag tartalommal jelenik meg a kedvelt zeneműfolyóirat minden egyes füzeté, havonta kétszer, mindenkor 12 zeneoldalon. Előfizetési ára félévre (12 füzetre) 6 korona, negyedévre (6 füzetre) 3 korona. Egyes füzet ára 60 fillér. Előfizetheti a most megindult IV. évfolyamra a „Zenélő Magyarország” (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatalában Budapest, VIII., József-körút 22/24., hol egyúttal minden más nyomtatásban megjelent zenemű a legjobban megszerezhető.

TÁVIRATOK.

A helyzet.

A kormány tervai.

Budapest, október 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) A koalíció vezérei, nevezetesen Apponyi Albert gróf legutóbbi vándorútján elmondott beszédében a kormány terveivel foglalkozva, azt mondta, hogy a kormánynak kötelessége rögtön felszólítani az országgyűlést.

Erre vonatkozólag jó forrásból konstataljuk, hogy egyelőre még a kormánynak be kell ma d mutatkoznia az országgyűlésben, mely december hó 19-ikéig királyi kéziratral el van napolva. Hogy akkor és addig miképpen fog alakulni a

politikai helyzet, az majd kiviláglik. A kormány mindenesetre úgy fog eljárni, a hogyan a helyzet indikálja. És mindenképpen úgy, a hogyan egy parlamentáris kormány eljárni köteles.

Az új fiúmei kormányzó.

Budapest, október 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint a hivatalos lap mai száma közli, a király Szapáry Pál gróftól fiúmei kormányzóvá nevezte ki.

A horvátok és a válság.

Budapest, október 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Zágrábi jelentések szerint a koalíciós fiúmei horvát határozat ellen egyre-másra érkeznek a tiltakozások Horvátország egyes helyeiről. Az országban különben erősen megoszlanak a nézetek a fiúmei határozat dolgában, de a hangulat nagyjából a határozat ellen irányul.

A beteg pápa.

Budapest, október 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Római jelentések ismételt hangoztatják, hogy X. Pius pápa beteg. Betegsége ugyan nem komoly, de nagy elővigyázatra van szüksége.

A spanyol király Berlinben.

Budapest, okt. 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Berlinből hivatalosan meg erősítik, hogy Alfonz spanyol király november 6-ikán délelőtt érkezik a német fővárosba. A királyt a pályaudvaron Vilmos császár és a császári család tagjai fogadják s a vendéгурalkodó ünnepies dísz mellett vonul be a városba a császári palotába.

A miniszterelnöki sajtóiroda új vezetője.

Budapest, október 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint a hivatalos lap mai száma közli, Vészi Józsefet, a kitűnő publicistát miniszteri tanácsosi címmel a miniszterelnökségi sajtóiroda vezetőjévé nevezték ki.

Tífuszjárvány Biharmegyében.

Budapest, október 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Nagyváradról sürgönyzik, Biharvármegyében a tífuszjárvány erősen terjed. A járvány Nagyváradon is erősen pusztít s így ma Helfy László itteni papirkereskedő felesége tífuszban meghalt, azonkívül négy gyermeke és azok nevelőnője megbetegedett. A hatóság a legszigorubb óvintézkedéseket tette meg a járvány ellen.

A forrongó Oroszország.

Budapest, október 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Varsóból sürgönyzik: Az itteni Péter Pál-templomban tegnap istentisztelet alatt a lengyel néphimnusz kezdtek énekelni. A rendőrök jelentést tettek a dolgról mire egy század katonaságot küldt-k ki. A katonák körülvették a templomot, véget vetettek az istentiszteletnek és több embert letartóztattak.

Magyar emberek szerencsétlensége Amerikában.

Budapest, október 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Californiából jelentik, Szopó Mihály magyar ember házánál egy hordó puska-por felrobbant. Illés János nevű embert a robbanás megölte, Dancs István halálosan és hárman könnyebben megsebesültek.

Határidő-üzlet.

Budapest, október 24. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tözsdén az árak változatlanok. Déli záratkor a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre)	16.46
Buza (áprilisra)	17.00
Rozs (októberre)	13.46
Zab (októberre)	14.90

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1905. október 24.

A készárúüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	Kilós	100 kilogr. ára		Kilós	100 kilogr. ára	
		kor.-től	kor.-ig		kor.-től	kor.-ig
Tiszavidéki uj	76	16.65	16.75	79	16.85	17.20
Pestvidéki uj	78	16.30	16.65	79	16.70	17.05
Bánsági uj	78	16.50	16.85	79	16.95	17.10
Bácskai uj	78	16.50	16.55	79	—	—
Rozs elsőrendű					13.20	13.35
„ másodrendű					12.95	14.00
Árpa takarmány					13.80	14.00
„ égetni való					13.50	13.60
„ sörfőzésre való					—	—
Zab					13.50	14.00
Tengeri bánsági					16.80	17.00
„ másnémet					—	—
Reposzta káposzta					—	—
„ bánsági					—	—
Készlet					0.00	0.00

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztek a Nagybecskereken, 1905. évi október hó 24-én megtartott heti vásár alkalmával:

Buza	50 kilogramm	7.50	korona
kétszeres		7.00	
rozsa		6.00	
árpa		6.30	
zab		5.20	
kukorica		6.30	
„ uj		7.80	
repce		11.00	
széna I.		6.00	
„ II.		5.00	
szalma I.		4.00	
„ II.		3.00	
burgonya 1 kilogr.		0.10	
marhahús I. 1 kilogr.		1.12	
„ II.		1.04	
borjú hús		1.80	
disznó hús		1.60	
juh hús		1.18	
zsir		1.60	

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Nagybecskerek, kedd, október hó 24-én:

ARANYVIRÁG.

Operette 3 felvonásban.

Személyek:

Potyeviev Danilo	—	—	—	—	Nagy Imre
Beppo	—	—	—	—	Vajda Dezső
Szilvio	—	—	—	—	Ernye János
Carlo	—	—	—	—	Erszénes István
Aranyvirág	—	—	—	—	N. Várady Margit
Tina	—	—	—	—	Haraszti Vilma
Lola	—	—	—	—	E. Zöldi Hermin
Corina	—	—	—	—	Virágh Irma
Stone Ellen	—	—	—	—	Kormos Ilonka
Gauld Harry	—	—	—	—	Virányi Sándor
Egy tapasztalatlan ifju	—	—	—	—	Horti Sándor
Meridon Lise	—	—	—	—	Illés Magda
Diaz Diana	—	—	—	—	Papp Ilonka
Fogadás	—	—	—	—	Sik Rezső
John, Harry inasa	—	—	—	—	Gózon Gyula

Kezdeté 8 órakor.

Holnap, szerdán, október hó 25-én:

Patyolat kisasszony.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Érvényes 1905. október hó 1-től.

Érkezik:

- a) A nagybecskereki pályaudvarra:
 - Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
 - Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
 - Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 5 óra 30 perc.
 - Szegedről: (motorkocsi) d. e. 9 óra 37 perc.
 - Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 58 p.
- b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:
 - Zombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 8 óra 05 p.
 - Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
 - Pancsováról: reggel 8 óra 27 p.
 - Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 7 óra 05 p.

Indul:

- a) A nagybecskereki pályaudvarról:
 - Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
 - Szeged—Budapestre: d. e. 10 óra 10 p.; este 6 óra 46 p.
 - Szegedre: (motorkocsi) d. u. 1 óra.
 - Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.
- b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
 - Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p.
 - Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunárra: reggel 3 óra 33 p.
 - Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 25 p.
 - Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

A nagyszentmiklósi járás főszolgabírájától.

1334. kig. sz. 1905.

917-3.1

Pályázati hirdetés.

A nagyszentmiklósi járáshoz tartozó Kis-Zombor székhelyvel rendszeresített Porgány, Ferenczszállás, Pusztla-Keresztur, Bolgártelep, Köglevichháza községekből álló körállatorvosi állás lemondás folytán megüresedvén, arra pályázatot hirdetek.

Javadalmazás:

A körhöz tartozó községektől évi 1200 korona törzsfizetés, a husszemle utáni díjak, a körben levő öt uradalomtól való szintű mellékjövedelem 1000 korona és a körállatorvosok részére szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak. A községben marharakadó állomás is van és így szakértővé leendő kinevezése is remélhető.

Felbivom mindazokat, kik kérdéses állást elnyerni óhajtják, hogy az 1888. évi VII. t.-c. illetve az 1883. évi I. t.-c. követelményeinek megfelelőleg felszerelt pályázati kérvényüket hivatalomhoz folyó évi november hó 9-éig annál inkább küldjék be, mert a később érkező kérvényeket nem veszem figyelembe.

A választást Kis-Zombor község-házánál folyó évi november hó 10-én délelőtt 10 órakor fogom megtartani.

Nagyszentmiklós, 1905. évi október hó 17-én.

Hady,
főszolgabíró.

Hirdetmény.

Bánlaci hitbizományi uradalom gulyájából 20 drb számfeltti tehén eladó, venni szándékozók azt a bánlaci gazdaságban megtekinthetik, hol az uradalmi irodában vételre az alku megköthető. 915-3.2

Nyomdász tanulónak

jó házból való fiu

felvétetik.

Bővebbet a lap kiadóhivatalában.

(875-x.12)

A Torontálvármegyei Magyar
Közművelődési Egyesület

keres

azonnal vagy november elsejére egy vagy két nagyobb utcai szobából álló lakást olvasóhelyiségnek.

Bővebbet Somfai János titkárnál a „Torontál” szerkesztőségében.

845-x.20

RÁMPÁS

literje 30 krajcár

Dr. Brájjer Lajostól.

Kapható

Zápolya-utca 1. szám alatt

a házmesteri lakásban.

(838-x.20)

H a z

Nagybecskerekén „Amerika város-rész” 2738. szám alatt, igen előnyös fizetési feltételek mellett eladó.

Ájánlatok a Gyártelep sörfözde részvénytársasághoz, Temesvárott, intézendők.

918-10.1

Aki kitünő étvágyfokozó asztali italt óhajt,

Aki gyenge, lábbadozó,

Aki ideges, álmatlan,

Aki vérszegény,

Aki sovány,

Aki szoptat,

Aki tudóbateg,

ne mulassza el saját érdekében a kitünő hatásnak elismert és rendkívül tartós

HERCULES

maláta-lápsör

különlegességet inni.

Kapható minden nagyobb esemény-, fűszer-kereskedésben, kávéházban, vendéglőben és a

Hercules Sörfözde

szeküldési telepén,

Budapest, VII., Bethlen-tér 3.

Telefon 63-67.

Videkre postán küldünk 5 kg. próbakül-

deményt (6 üveg) utánvétellel.

Kapható Nagybecskerekén

ARMBRUSTE és JOZSEF cégnél.

311. szám 1905.

916-1.1

Hirdetmény.

A község által megvett 871 holdat kitevő „Delecsér” pusztá vadászati joga 1905. évi november hó 3-án délelőtt 10 órakor a község-házán megtartandó nyilvános árverésen 1907. évi december 31-ig bérbe adatni fog.

Föltételek a községi irodában megtekinthetők.

Buda, 1905. évi október hó 21-én.

Községelöljáróság.

Egy

szalongarnitúra, esetleg

egy hálódiván 4 fotellel

és egy íróasztal

megvételre

kerestetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

(900-x.6)

HIRDETÉSEK

felvétetnek a

„TORONTÁL”

kiadóhivatalában.